

Landbruks- og
matdepartementet

Høringsnotat

Forslag til endringer i viltloven (viltorganene)

1 Bakgrunnen for forslaget

Landbruks- og matdepartementet overtok i 2018 ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser fra Klima- og miljødepartementet, jf. kgl.res. 27. april 2018. Klima- og miljødepartementet har fortsatt ansvaret for den overordnede forvaltningen av økosystemene, samt oppgaver og ansvar knyttet til ikke-høstbare viltarter, og gaupe. Det samme gjelder fredet rovvilt, andre fredede arter og fremmede arter. På direktoratsnivå forble det samlede ansvaret for viltforvaltningen hos Miljødirektoratet. Landbruks- og matdepartementet fikk ansvaret for etatsstyring av Miljødirektoratet innenfor saksområdet høstbare viltressurser.

Regjeringen besluttet våren 2023 å flytte ansvaret for forvaltning av høstbare viltressurser fra Miljødirektoratet til Landbruksdirektoratet. Beslutningen innebærer å flytte årsverk og oppgaver på dette saksområdet fra Miljødirektoratet i Trondheim til Landbruksdirektoratet i Steinkjer.

Som følge av regjeringens beslutning om å flytte direktoratsansvaret for høstbare viltressurser til Landbruksdirektoratet, foreslår Landbruks- og matdepartementet endringer i lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt (viltloven) § 4 første ledd om organer i viltforvaltningen.

Landbruks- og matdepartementet har, sammen med Klima- og miljødepartementet, startet et større lovarbeid for gjennomgang og modernisering av viltloven. Dette er et arbeid som vil foregå over noe tid. Overføring av ansvar for viltoppgaver fra Miljødirektoratet til Landbruksdirektoratet har et kortere tidsperspektiv, og forslaget om endringer i viltloven § 4 første ledd tas derfor i en egen prosess.

2 Gjeldende rett

Viltloven § 4 har bestemmelser om organer i viltforvaltningen. I viltloven § 4 første ledd er det opplistet hvilke organer viltforvaltningen består av. Dette er:

1. departementet
2. Miljødirektoratet
3. statsforvalteren
4. fylkeskommunen
5. kommunen.

Etter viltloven § 4 annet ledd kan Kongen gi nærmere regler om etablering av særlige samarbeidsorganer i viltforvaltningen. Departementet viser her til opprettelse av blant annet villreinnemnder, jf. forskrift 8. januar 2016 nr. 12 om forvaltning av hjortevilt, og rovviltnemnder, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt.

På direktoratsnivå angis «Miljødirektoratet» i loven, jf. viltloven § 4 første ledd nr. 2. Flere steder ellers i viltloven, er myndighet eller oppgaver lagt til «direktoratet».

Miljødirektoratet er her ikke spesifikt nevnt. Dette gjelder viltloven §§ 9, 15, 16, 23, 29, 32, 35, 37, 38, 43, 49 og 51.

3 Departementets forslag

Landbruks- og matdepartementet foreslår endringer i viltloven § 4 første ledd nr. 2 ved at «Miljødirektoratet» endres til «direktoratet». På denne måten står det ikke spesifikt hvilket direktorat som er viltorgan. Det vil da være den til hver tid gjeldende ansvarsfordeling på direktoratsnivå som gjelder.

På tilsvarende måte står det i viltloven § 4 første ledd nr. 1 «departementet». Etter gjeldende ansvarsfordeling er både Landbruks- og matdepartementet og Klima- og miljødepartementet organer i viltforvaltningen. Den nærmere ansvarsfordelingen mellom departementene er gitt ved kgl.res. 27. april 2018.

Departementet viser til Justisdepartementets veileder *Lovteknikk og lovforberedelse*, der det på s. 126 står om myndighet lagt til departementet:

... Myndigheten bør heller aldri i loven legges til et bestemt departement. Regjeringen står uansett fritt til å legge myndigheten til det departement den måtte ønske, se Grunnloven § 12 tredje ledd. Skulle derfor regjeringen komme til å velge en annen sakfordeling enn det lovteksten gir uttrykk for, eller foretas det endringer i departementsstrukturen etter at loven er vedtatt, vil loven bli villedende dersom det er spesifisert hvilket departement myndigheten er lagt til. Uttrykket «vedkommende departement» bør ikke brukes.

Etter Landbruks- og matdepartementets vurdering bør tilsvarende gjelde for direktoratsansvar i viltloven. Etter departementets syn, er dette en bedre lovteknisk løsning enn å liste Landbruksdirektoratet i viltloven § 4 sammen med Miljødirektoratet.

Departementet viser til at det ellers i viltloven står «direktoratet» i flere bestemmelser. Hvorvidt det er Landbruksdirektoratet eller Miljødirektoratet som er ansvarlig myndighet etter bestemmelsen, må vurderes ut fra den gjeldende ansvarsfordelingen mellom direktoratene.

Viltloven inneholder en rekke forskriftshjemler. For de fleste av forskriftshjemlene er myndigheten etter loven delegert til Miljødirektoratet. Departementet vil sørge for at Landbruksdirektoratet på tidspunktet for overføring av forvaltningsansvaret for høstbart vilt har de nødvendige fullmakter.

4 Økonomiske og administrative konsekvenser

Departementets forslag om å endre viltloven § 4 første ledd medfører i seg selv ikke administrative eller økonomiske konsekvenser.

Regjeringens beslutning om å overføre direktoratsansvaret for høstbare viltressurser til Landbruksdirektoratet, vil innebære at Landbruksdirektoratet vil få delegert oppgaver som viltmyndighet etter viltloven. Dette innebærer administrative og økonomiske konsekvenser knyttet til overføring av kompetanse og ressursbruk i begge direktorater, herunder forvaltning av flere IT-systemer. Direktoratene arbeider med en plan for overføring av ansvar og oppgaver. De økonomiske konsekvensene vil, frem mot virkningstidspunktet, bli vurdert i de ordinære budsjettprosessene.

5 Forslag til lov om endringer i viltloven

I

I lov 29. mai 1981 nr. 38 om jakt og fangst av vilt skal § 4 første ledd nr. 2 lyde:

2. *direktoratet*

II

Loven gjelder fra den tid Kongen bestemmer.